

Kabakosok – Cucurbitaceae család

- Kacsokkal kapaszkodó, váltivarú egylaki kúszó-növények
- Hazánkban mindegyiket egyévesként termesztjük
- **Uborka** – *Cucumis sativus*; India; fiatal termés
- **Sárgadinnye** - *Cucumis melo*; India; közel érett termés
- **Görögdinnye** - *Citrullus lanatus*; Etiópia; érett termés
- **Spárgatök, cukkini, csillagtök** – *Cucurbita pepo*; Mexikó; éretlen termés
- **Sütőtök** - *Cucurbita maxima* (Dél-Amerika) és *moschata* (Mexikó); érett termés
- Mindegyikük esetében a fogyasztott rész a(z) éretlen vagy érett) kabaktermés

Uborka fajtatípusok

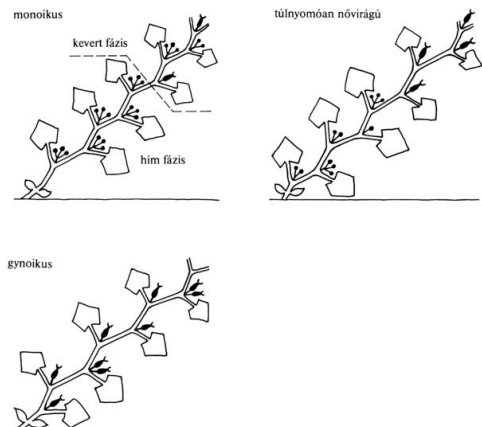
- **Termés mérete, felhasználása szerint**
- kígyó
- minikígyó (kóktél)
- saláta
- konzerv (csemege)
- **Virágzáshabitus szerint**
- monoikus
- gynomonikus (túnyomóan nővirágú)
- gynoikus (nővirágú)
- partenokarp altípus – beporzást nem igénylő

Görögdinnye fajtatípusok, fajtaválasztás

- **Fajtatípusok:**
- Sugar Baby
- Crimson – csíkozottság, alak alapján altípusok
- Tigriscsíkos
- Charleston
- (Triploid – magnélküli)

Kabakosok környezeti igényei

- Fényigényesek; uborka közepes fényigényű; dinnyéknél esetleg napégés
- Melegigényesek, hőoptimum 25°C; fejlődési minimum 10-12°C; alacsony hőmérsékleten terméserlégés, hideg- és fagyérzékenyek
- Eléggé szélérzékenyek
- Viszonylag vízigényesek; uborka vízpazarló levele – öntözés nélküli nem termesztjük; sütőtök, oltott dinnye jól hasznosítja a talaj vízkészletét
- Talaj iránt igényesek, humuszban gazdag, gyorsan melegedő, mélyrétegű, jó minőségű talajok
- Tápanyagigény – szervesstrágya igényesek; nitrogén és kálium ellátás kellő egyensúlya fontos, uborkánál arányaiban több nitrogén, mint a többinél; Ca náluk is kulcsfontosságú; nagy Mg-igény

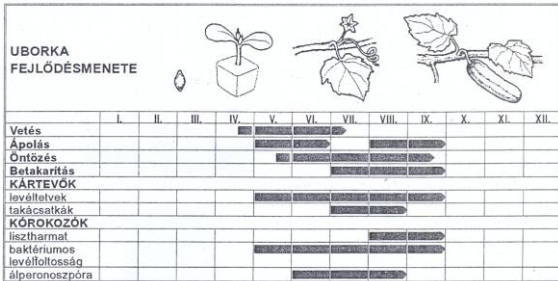

Sárgadinnye fajtatípusok, fajtaválasztás

- **Fajtatípusok:**
- Gallia, turkesztáni
- Cantaloup
- Olasz-amerikai, szupermarket
- Ogen, muskotáy
- Charantais
- Mézdinnye, amarillo, honey-dew
- Piel de Sapo
- **Hússzín:**
- sárga, zöld, fehér

Vetésforgó

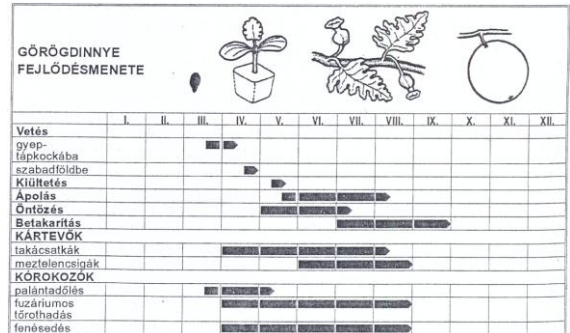
- Szervestrágyázott szakaszba, 4-5 éves visszakerülési idő; dinnyefélék és sütőtök főnövények; tökfélék és uborka kettős termesztésbe jól beilleszthető
- **Uborka:** 4 év; kalászosok, paradicsom (?), paprika (?), káposztafélék, vöröshagyma; rossz elővetemény: burgonya, burgonyafélék (?), kabakosok; kettős termesztésbe is beilleszthető, akár elő-, akár utónövényként
- **Sárgadinnye:** 4-5 év; kalászosok, káposztafélék, hüvelyesek
- **Görögdinnye:** 4-5 év; jó: búza, kukorica, hüvelyesek
- **Spárgatök, cukkini, patison:** kettős termesztésbe is beilleszthetők

/Györfly, 1994/

Növénytársítás

- **Uborka:** csemegekukorica, padlizsán, paradicsom (?), sárgadinnye, káposztafélék, hüvelyesek, hagymafélék, vöröshagyma, retek (?), zeller, cékla, édeskömény, saláta; **rossz:** burgonya, paradicsom (?), retek (?), fűszernövények többsége (?); retek jó csapdázó növénye, bazsalikom és borágó beporzás elősegítésére
- **Sárgadinnye:** tökfélék, retek, vöröshagyma
- **Görögdinnye:** kukorica, hüvelyesek, retek; **rossz:** paradicsom, borsó
- **Tökfélék:** kukorica, sárgadinnye, borsó, bab, vöröshagyma, retek, zeller, cékla, spenót; **rossz:** burgonya, más tökfélék a keresztbeporzás miatt

/Györfly, 1994/

Kabakosok termesztése

- Uborka, cukkini és sárgadinnye hajtásban is
- Támrendszeren csak az uborka; sík termesztés az általános
- **Területválasztás:** szélvédett, gyorsan melegedő, jó talajú területre
- őszi szervestrágyázás
- **Szaporítás:** helyrevetés és palántázás is működőképes; dinnyeféléknél és hajtásban főleg palántázás (! Tűzdelés nélkül); tápkockás (6-8 cm) v. nagycellájú (4-6 cm) tálcás palánták; 4-5 hetes palántanevelés; dinnyénél oltás jelentősége
- helyrevetés április közepétől, palántázás biztonsággal május közepétől; tőszám 2-4 tő/m² (uborka) – 0,6-1 tő/m² (dinnyefélék) – akár 0,25 tő/m² (sütőtök)

- **Ápolás:** öntözés (csepegtetővel); kezdeti időszakban gyomirtás talajműveléssel, takarással; síknál hajtásigazítás; támrendszeresnél hajtásvezetés, metszés
- dinnyeféléknél koraiság fokozására kisalagutak
- **Betakarítás:**
- Uborka, cukkini – nem teljes méretű, éretlen termést; folyamatos szedés, heti 2-7 alkalommal szedik
- szedési gyakoriság ↔ betakarítási méret (↔ átvételi ár) ↔ termésátlag
- Dinnyefélék – teljes méretű, érett termést (sárgadinnye utóérő, görögdinnye nem); 2-4 szedés
- Sütőtök - teljes méretű, érett termést; pár szedés